

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

УТВЪРДИЛ:

ДОКЛАД

от проверка по изпълнение на условията поставени с Комплексно разрешително № 75–Н1/2009 г., издадено на „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор

Обект: “Холсим (България)” АД, с. Бели извор, община Враца, област Враца

Дата на извършване на проверката: 29-30.05.2024г.

Място на извършване на проверката: Производствената площадка на “Холсим (България)” АД, с. Бели извор, община Враца, област Враца

Основание за проверката: В изпълнение на Заповед № 38/27.05.2024 г. на директора на РИОСВ - Враца, чл.154 от Закона за опазване на околната среда и Годишен план за контролната дейност на инспекцията за 2024г.

Цел на проверката: Проверката се извършва във връзка с осъществяване на текущ контрол на дейността на оператора и спазване изискванията на поставените условия и срокове в Комплексно разрешително (КР) № 75 Н1/2009 г., актуализирано с Решение № 75-Н1-ИО-А1/2012 г., Решение № 75-Н1-ИО-А2/2015 г., Решение № 75-Н1-ИО-А3/2017 г., Решение №75-Н1-ИО-А4/2021г., Решение №75-Н1-ИО-А5/2022 г., Решение №75-Н1-ИО-А6/2023 г. и Решение №75-Н1-ИО-А7/2023 г., издадено на “Холсим (България)” АД, с. Бели извор, община Враца, както и законовите задължения на притежателя му, произтичащи от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), специализираните закони и подзаконовите нормативни актове към тях.

Проверени са следните основни производствени звена, участъци и документи:

Проверени са следните инсталации, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС:

1. Инсталация за производство на циментов клинкер (т.3.1”а”,т.5.1.”е”,т5.2”а”,т.5.2”б” и т.5.3.2 „в”), включваща 1 бр. пещ;
2. Инсталация за производство на цимент – три (3) броя топкови мелници (т.5.1 „е” и т.5.3.2 „в”);
3. Инсталация за предварително третиране (шредирание на висококалорични твърди отпадъци) (т.5.3.2 „б”)
4. Инсталация за механично третиране и подаване за оползотворяване на неопасни отпадъци, включваща инсталация за балиране и опаковане (т.5.3.2 „б”);
5. Временно съхраняване на опасни отпадъци (т.5.5).

Инсталации, попадащи в обхвата на Приложение № 4 от ЗООС:

Котелна инсталация с номинална топлинна мощност 0,55 MW, включваща:

гр. Враца 3000, ул. ”Екзарх Йосиф” № 81
тел/факс: (+35992) 629211; riosv-vr@riosv-vr.com
<http://riosv.vracakarst.com>

- водогреен котел S 6 тип Victrix Pro 120 2 ErP – 0.11 MW;
- водогреен котел S 7 тип Victrix Pro 120 2 ErP – 0.11 MW ;
- водогреен котел S 8 тип Victrix Pro 120 2 ErP – 0.11 MW;
- водогреен котел S 9 тип Victrix Pro 120 2 ErP – 0.11 MW;
- водогреен котел S 10 тип Victrix Pro 120 2 ErP – 0.11 MW.

Констатации от проверката:

Извършена е проверка на място на територията на циментовия завод и по документи представени по време на проверката, за периода м. май 2023г. до м. април 2024г. включително.

Дружеството експлоатира инсталациите разрешени с Условие 2, с изключение на инсталацията за балиране и опаковане към Инсталацията за механично третиране и подаване за оползотворяване на неопасни отпадъци, която все още не е изградена.

В момента на проверката се констатира, че производствена дейност се извършва в следните инсталации:

- Инсталация за производство на циментов клинкер, включваща 1 бр. пещ;
- Инсталация за предварително третиране (шредирание на висококалорични твърди отпадъци – по едри фракции);
- Инсталация за механично третиране и подаване за оползотворяване на неопасни отпадъци, включваща инсталация за балиране и опаковане (в момента са подменени и работят шредерите);
- Инсталация за производство на цимент - три броя топкови мелници.

По време на проверката е представена цялата изисквана информация, удостоверяваща изпълнение на условието.

Модифициране (усъвършенстване) на съществуваща инсталация за механично третиране и подаване за оползотворяване на неопасни отпадъци не е финализирано, тъй като не е доизградена инсталацията за балиране и опаковане. В момента на проверката шредерите работят.

Изградени са метални силози за съхранение на пепелина и хидратна вар, които не са минали още приемните изпитания. Барабанна сушилна инсталация за гранулиран шлак/трас с капацитет 20 тона/час все още не е изградена.

Изградени са, но не са пуснати все още в експлоатация 4 броя метални бункери за приемане на прахообразни суровини и отпадък с код и наименование 10 01 01 – сгурия, шлага и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04).

През 2023 г. капацитетът на инсталациите не е превишаван. Всички данни са докладвани в ГДОС за 2023 г.

Дружеството има въведена система за Управление на качеството и система за управление на околната среда (ISO 9001 и ISO 14001).

През 2023 г. са проведени 4 вътрешни одита на системата за управление на околната среда и един преглед от ръководството. В периода 12-13.07.2023г. е проведен надзорен одит от сертифицираща фирма, съгласно изискванията на стандарта за управление на околната среда ISO 14001:2015. Предстои извършване на вътрешен одит за 2024 г.

Изготвени са и се прилагат инструкции, които са на разположение в електронната информационна система на фирмата.

Има разработена процедура за идентифициране на законодателни изисквания по опазване на ОС. Създадена е електронна база данни, която има определено ниво на достъп.

Данните от наблюдението на емисионните и технически показатели, резултатите от оценката на съответствието, причините за установените несъответствия и предприетите коригиращи действия, са документирани и се съхраняват на производствената площадка в с. Бели Извор.

През 2023 г. и до момента на проверката не са възниквали аварийни ситуации и/или аварийно замърсяване на територията на производствената площадка.

Спазва се плана за мониторинг, който е съгласуван с РИОСВ- Враца и БДДР- Плевен и окончателно съгласуван с ИАОС. Резултатите от мониторинга своевременно се предоставят в РИОСВ- Враца.

Съгласно определената честота операторът извършва собствен мониторинг и копия от протоколите за анализ се изпращат в РИОСВ- Враца и БДДР- Плевен.

Не са възникнали аварийни ситуации и непосредствена заплаха от екологични щети. Дружеството има сключена годишна застраховка за покриване разходите при случаи на причинени екологични щети със ЗАД „ОЗК - Застраховане” АД.

За питейно-битови нужди обектът се водоснабдява от „ВиК“ ООД, гр. Враца при сключен договор.

За водовземане от повърхностни и подземни водни обекти, дружеството има издадени три разрешителни за водоползване от Басейнова Дирекция Дунавски район за: язовир “Станьов дол”, шахтов кладенец – “ШК – Холсим - Бели извор, Враца и каптиран извор “КИ Бели извор”.

Прилага се инструкция за проверки на техническото състояние на водопроводната мрежа на площадката. Проверките се извършват от отдел „Поддръжка” на две седмици веднъж, а за част от оборудването информацията се следи в ТИС. Резултатите от проверки се отразяват в обходни листове и се предприемат незабавни мерки в случаи на констатирани несъответствия. Данните са докладвани в ГДОС за 2023 г.

Докладвано в ГДОС 2023 г. консумираната електроенергия от инсталациите по Условие 2, попадащи в обхвата на Приложение №4 на ЗООС. За изразходената от началото на 2024 г. до м. април 2024 г. енергия по инсталации, операторът е представил справка. Не е превишена годишната норма за ефективност за инсталациите по Условие 2.

Използваните суровини не се различават по вид и не превишават посочени в комплексното разрешително количества.

Използваните горива не се различават по вид и количества от посочените в Таблица 8.3.1.2. Използвани са: петролен кокс и природен газ. Допълнително за оползотворяване като гориво се използват позволени с Условие 11.5.2 от КР отпадъци.

Операторът е представил в РИОСВ-Враца в срок „Актуален план на площадката“ с обозначени местата за съхранение на всички суровини, спомагателни материали и горива.

Към всички източници на емисии във въздуха на заводската площадка на „Холсим (България)“ АД има изградени пречиствателни съоръжения за инсталациите посочени в Условие № 9 от КР.

Операторът прилага инструкция за поддръжка на оптималните стойности на технологичните параметри, осигуряващи оптимален работен режим на пречиствателните съоръжения и документира отчетените стойности на контролираните технологични параметри за всяко пречиствателно съоръжение. Стойностите на контролираните параметри се наблюдават от автоматизирана техническа информационна система (ТИС) в командна зала.

Операторът е докладвал като част от ГДОС за 2023г. информация за извършени проверки на съответствието на стойностите на контролираните параметри за всяко пречиствателно съоръжение с определените оптимални такива, установените несъответствия, причини за установените несъответствията и предприетите коригиращи действия. Не са констатирани несъответствия.

За периода на проверката няма констатирани превишения на дебита на технологичните и вентилационни газове от всички организирани източници.

През 2023г. и 2024г. се извършват СНИ на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове изпускани в атмосферния въздух от 6 броя подобекти, съгласно условията на издаденото КР: „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“, „Скарен охладител“ към „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“, „Въглищна мелница“ и Циментови мелници № №1, 2 и 3.

В РИОСВ-Враца от страна на оператора редовно са представени Доклади от извършени СНИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух. При извършените оценка и анализ на представеният доклад- не са установени нарушения на: средно месечните и на средно денонощните стойности на контролираните замърсители.

През 2023г. са извършени 36 броя (на 31 броя подобекти) СПИ на емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух и са представени 36 броя Доклади. През 2024г. до момента на проверката в РИОСВ- Враца са представени 10 броя Доклади за извършени СПИ на 10 броя подобекти. Честотата на Мониторинга е в съответствие с регламентираните срокове в издаденото КР. При извършената оценка на представените доклади няма констатирани превишения на дебита на отпадъчните газове и на НДЕ на контролираните вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух.

Няма наличие и експлоатация на други организирани източници на емисии в атмосферния въздух, освен разрешените. Всички емисии на вредни вещества от инсталациите се изпускат в атмосферния въздух организирано през изпускащите устройства, описани в Условие 9.2. от издаденото КР.

Няма установено наличие на източници на неорганизираните емисии на площадката.

Дружеството има изготвена екологична програма с мерки за ограничаване и предотвратяване на неорганизираните емисии, която включва:

- ежедневно почистване и овлажняване на транспортните алеи на заводската площадка;
- ползване на определен маршрут за транспортиране на материали между отделните производства;
- поддържане на зелените площи между производствените сгради и съоръжения.

СПИ през 2023г. и до момента на проверката през 2024г. са извършени от акредитирани лаборатории.

Месечните и Годишните доклади се представят в РИОСВ- Враца на хартиен и електронен носител.

В РИОСВ-Враца през 2023г. е представен Годишен доклад за проведени собствени непрекъснати измервания за 2022г. на комина на „Пещ/Суровинна мелница“-„Пещ №2 за производство на цимент“, на база на който е изготвен от РИОСВ-Враца Протокол за оценка на резултатите от проведени Собствени непрекъснати измервания през 2022г. от комин №1 на „ Пещ/ Суровинна мелница“-„Пещ №2 за производство на цимент“. Констатирано е работа без функционираща автоматична система за емисионен контрол по отделните замърсители над определената норма от 240 часа при експлоатация на „Пещ/ Суровинна мелница“-„Пещ №2 за производство на цимент“. С горното се констатира неизпълнение на Условие от Комплексното разрешително и на Инструкция № 1 към Глава 6 от Наредба 6/26.03.1999г. за допускане в рамките на календарната година експлоатация на съответната инсталация повече от 10 денонощия (240 часа) без функционираща апаратура за СНИ, поради което е съставен акт за установяване на административно нарушение на „Холсим (България)“ АД.

През 2023 г. и до момента на проверката, емисиите на вредните вещества изпускани в атмосферния въздух се контролират чрез Газанализаторна система за мониторинг АСФ 5000 (мултикомпонентна) произведена от АВВ- Германия е с принцип на измерване-екстрактивен метод инфрачервена спектроскопия с Фурие трансформация.

Операторът е докладвал в Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсителите (ЕРИПЗ) всички вещества и техните годишните количества, съгласно изискванията на Регламента.

Дейностите на площадката се извършват по начин, недопускащ разпространението на миризми извън границите на производствената площадка. За проверявания период няма постъпили оплаквания за миризми от дейностите, извършвани на площадката на оператора.

В срок се изготвят Доклади с резултати от извършения мониторинг:

-СНИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от 6 броя подобекти (месечни и годишни);

-СПИ на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, съгласно честотата определена в КР.

От страна на РИОСВ-Враца, представените Доклади се оценяват своевременно в нормативно определените срокове.

На производствената площадка се формират четири потока отпадъчни води: производствени, охлаждащи, дъждовни и битово-фекални отпадъчни води. Смесеният поток отпадъчни води се зауства в р. Въртешница.

За охлаждане се използват условно чисти води от яз. „Станьов дол” и свежи води от карстов извор „Бели извор” за допълване на загубите в мрежата, на база разрешителни.

Извършена е модернизация на охладителната система, която се изразява в изграждане на рециркуляционен кръг на охлаждащата вода – затворен тип система. Системата се допълва предимно от извор “Бели извор” за компенсиране на загубите от изпаряване.

За пречистване на отпадъчните води се експлоатират следните пречиствателни съоръжения: 2 броя маслоуловители (при ж.п. депо за ПОВ и в северната част на заводската площадка за БФОВ, ПОВ, охлаждащи и дренажни води) и 1 бр. септична яма за БФОВ, ПОВ и дренажни води. За всяко съоръжение са определени съответните контролирани параметри и оптимални стойности. Измерват се наличие на маслен слой и дебелина на утайката.

Операторът е докладвал като част от ГДОС за 2023 г. информация за извършените през годината проверки на съответствие на стойностите на контролираните параметри за всяко пречиствателно съоръжение с определените оптимални такива, съгласно условията на разрешителното, установени несъответствия, причини за установените несъответствия и предприетите коригиращи действия. През 2023 г. са извършени 34 броя проверки от собствен периодичен мониторинг на 9 броя точки на пробовземане. Не са установени несъответствия.

Смесеният поток отпадъчни води се зауства в р. Въртешница. Монтирано е измервателно устройство за отчитане заустеното количество смесен поток отпадъчни води. Извършва се пробовземане и анализ от реката преди и след заустване на отпадъчните води от „Холсим“ (България)“ АД, съгласно плана за собствен мониторинг на дружеството.

За проверявания период не са възниквали аварийни ситуации не са допускани залпови изпускания на замърсяващи вещества.

Дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води по потоци и показатели, определени в условие № 10 от КР. Пробите за анализ се взимат от акредитирана лаборатория. Копие от лабораторните анализи своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. От извършения собствен мониторинг през 2023г. и 1-во тримесечие на 2024г. не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения по изследваните показатели. Данните от мониторинга се документират и се съхраняват в дневник и в ТИС.

Операторът е докладвал в Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсителите (ЕРИПЗ) всички вещества и техните количества, свързани с прилагането му.

Към момента на проверката образуваните отпадъци не се различават по вид (код и наименование). На производствената площадка се приемат за оползотворяване само разрешените с условието отпадъци. За приеманите отпадъци има сключени договори. При приемането се попълва ежемесечно производствен протокол от „Джиосайкъл България” ЕООД и кантарни бележки за приети отпадъци от други доставчици. Не се извършва приемане на отпадъци без предварително заявена доставка.

Има изготвена инструкция за извършване на периодична оценка на съответствието количеството на образуваните отпадъци. Не са констатирани несъответствия.

Приемането на отпадъците се извършва, съгласно разписани процедури в СУК ИСО 9001. Визуалният контрол се извършва в етапа на претегляне на постъпващите количества отпадъци. Дружеството има направена регистрация в Национална информационна система за отпадъци /НИСО/ и отчетността се води посредством електронната платформа в съответствие с влезлите в сила изменения и допълнения на нормативните разпоредби.

При предаване на опасни отпадъци се изготвя Идентификационен документ по приложение от Наредба № 1/2014 г. След оформяне от краен получател, екземпляр от идентификационните документи се предоставя в РИОСВ – Враца.

Отпадъците се съхраняват на обособените и обозначени за целта места. Не е констатирано смесване на опасни с неопасни отпадъци.

Отпадъците са предавани за оползотворяване, в т.ч. рециклиране само на дружества притежаващи разрешителни по чл. 35 от ЗУО.

Дейностите по предварително третиране - шредирание на отпадъци се извършва от фирма “Джиосайкъл България” ЕООД, съгласно договор. Шредиращите инсталации са разположени в 2 бр. халета, находящи се на територията на завода. Към момента на проверката и двата шредера са в нормален експлоатационен режим.

Извършва се операция по оползотворяване, обозначена с код R5 (рециклиране или възстановяване на други неорганични материали) само на разрешените отпадъци.

Не са констатирани превишения на разрешените за оползотворяване количества отпадъци през 2023 г.

В ГДОС за 2023 г. е докладвана обобщена информация по изпълнение на условията на КР към управлението на отпадъците.

Операторът е докладвал преносите извън площадката на опасни и неопасни отпадъци, съгласно изискванията на Регламент № 166/ 2006 г. относно създаването на Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсители (ЕРИПЗ).

От страна на оператора са извършени Собствени периодични измервания на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие на 29.04.2024г. и 30.04.2024г. от Акредитирана лаборатория. От извършените Собствени периодични измервания на нивата на шум излъчван в околната среда от производствената дейност на оператора, не са констатирани нарушения на граничните стойности на еквивалентните нива на шум- дневно, вечерно и нощно ниво по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие. Извършеният мониторинг е в съответствие с изискванията на чл.30, ал.3 от Наредба № 54. Има изготвени инструкции по условие № 12. Няма постъпили оплаквания от живущи около площадката. Докладвано е с ГДОС за 2023г.

За проверявания период не са констатирани разливи и/или изливане на вредни или опасни вещества. Има инструкция за действия при разливи, но не се е налагало нейното прилагане. В случай на разливи има налични сорбиращи материали – дървесна трина, която се съхранява в заводския склад. Като абсорбент се използва и сурово варовиково брашно при евентуални разливи на масла.

Разработена и се прилага инструкция за проверка на течове от тръбопроводи и оборудване, разположени на открито. Не са допускани течове.

През 2021 г. е извършен почвен мониторинг на 5 от показателите в Таблица 13.2.1. от КР (рН, цинк, олово, съдържание на водоразтворими соли, кадмий). Планирано е извършване на мониторинг на същия брой показатели през 2024г., а на останалите 4 броя показатели (с периодичност на проверка – 10г.) предстои извършване на мониторинг през 2025 г. Планът за собствен мониторинг е съгласуван с РИОСВ –Враца и утвърден от ИАОС. Докладвани са с ГДОС за 2023 г. данните от последния проведен мониторинг на почвите и е извършена оценка на съответствието на данните и базовото състояние. Наблюдава се повишение на съдържанието на показателите в сравнение с базовото

състояние. Извършена е и оценка на съответствието на получените резултати от изпитване с концентрации на вредни вещества в подземните води, в съответствие с условията в комплексното разрешително. Има леко повишение на един от показателите-пермаганатна окисляемост при пункт на пробовземане ШКЗ. При повторно пробовземане резултата съответства на стандарта за качество на подземните води. Честотата на мониторинга на подземни води е на 5 години. Операторът е извършил последно мониторинг на подземните води през 2022 г. Следващо пробовземане ще бъде извършено през 2027г. Планът за собствен мониторинг на подземни води е съгласуван от РИОСВ –Враца, БДДР – Плевен и одобрен от ИАОС.

Има изготвена инструкция за пускане и спиране на пречиствателните съоръжения. Целият производствен процес е подробно описан в Ръководство за производство на цимент. Има технологични инструкции за пускане (влизане в стабилен работен режим) и спиране на инсталациите по Условие 2. Производственият процес се контролира посредством ТИС, в която са видни параметрите на работещите инсталации.

При всяко пускане и спиране на инсталациите операторът уведомява РИОСВ – Враца. Не се предвижда закриване на дейностите на площадката или части от тях.

В РИОСВ - Враца е представен навреме ГДОС за 2023 г.

По време на проверката не е констатирано несъответствие между работата на инсталациите, условията и сроковете поставени с Комплексно разрешително (КР) № 75 Н1/2009 г., актуализирано с Решение № 75-Н1-И0-А1/2012 г., Решение № 75-Н1-И0-А2/2015 г., Решение № 75-Н1-И0-А3/2017 г., Решение №75-Н1-И0-А4/2021г., Решение №75-Н1-И0-А5/2022 г., Решение №75-Н1-И0-А6/2023 г. и Решение №75-Н1-И0-А7/2023 г., издадено на “Холсим (България)” АД, с. Бели извор, община Враца.